

شیوه عملی رسیدگی به پرونده‌های کیفری در نهاد پلیس، دادرسی و محاکم کیفری:

طرز تشکیل پرونده‌های قضایی (کیفری)

براساس قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۴

کتابی کاربردی برای کارآموزان قضای، وکالت و مشاوران حقوقی؛ دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی، فراگیران آموزشکده‌های پلیس؛ دانشجویان دانشگاه جامع علمی - کاربردی؛ سایر دانشجویان حقوق؛ ضابطان دادگستری و افسران پلیس (شاغل در کلاتتری، پلیس آگاهی، پلیس امنیت و اطلاعات، پلیس مبارزه با مواد مخدر و سایر ضابطان دادگستری)؛ معاونت حقوقی، حراست و بازرسی ادارات و نهادهای دولتی و عمومی

مهدی یوسفی مراغه (عضو هیئت علمی دانشگاه علوم انتظامی)

هدایت سیاح البرزی (عضو هیئت علمی دانشگاه علوم انتظامی)

محسن رضایی (عضو هیئت علمی دانشگاه علوم انتظامی)

سرشناسه	یوسفی مراغه، مهدی، ۱۳۶۲ -
عنوان و نام پدیدآور	طرز تشکیل پرونده‌های قضایی (کیفری) براساس قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۴ / نویسندگان: مهدی یوسفی مراغه، هدایت سیاح البرزی، محسن رضایی
مشخصات نشر	تهران: خرسندی، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	۲۷۹ ص.
شابک	978-600-114-402-8
وضعیت فهرست‌نویسی	فیبا *
یادداشت	بالای عنوان: شیوه عملی رسیدگی به پرونده‌های کیفری در نهاد پلیس، دادسرا و محاکم کیفری
یادداشت	کتابنامه: ص. ص [۲۷۷]-۲۷۹.
عنوان دیگر	شیوه عملی رسیدگی به پرونده‌های کیفری در نهاد پلیس، دادسرا و محاکم کیفری.
موضوع	رویه قضایی - - ایران
موضوع	ضابطان دادگستری - - ایران - - شرح وظایف
موضوع	حقوق جزا - - ایران - - دعاوی
موضوع	آیین دادرسی جزایی - - ایران
شماره افزوده	سیاح البرزی، هدایت
شماره افزوده	رضایی، محسن، ۱۳۶۳ -
رده‌بندی کنگره	۱۳۹۳ ط ۴ ی / ۴۴۰ KMH
رده‌بندی دیویی	۳۴۹ / ۵۵
نمارة کتابشناسی ملی	۳۶۷۳۹۷۸

انتشارات خرسندی

نمایشگاه و فروشگاه کتب فقهی، حقوقی و مجموعه قوانین
خیابان انقلاب - خیابان فخر رازی - خیابان لبافی‌نژاد - نرسیده به خیابان دانشگاه

پلاک ۱۷۴ - واحد ۲

تلفن: ۵-۶۶۹۷۱۰۳۴ و ۵-۶۶۴۹۰۵۸۴

پست الکترونیک: Khorsandy.pub@gmail.com

سایت اینترنتی: www.Khorsandypub.com

طرز تشکیل پرونده‌های قضایی (کیفری)

مهدی یوسفی مراغه‌ای - هدایت سیاح البرزی - محسن رضایی

چاپ اول: ۱۳۹۳ - تیراژ: ۵۰۰ جلد - قیمت: ۱۵۰۰۰۰ ریال

شابک: ۸-۴۰۲-۱۱۴-۶۰۰-۹۷۸ ISBN: 978-600-114-402-8

فهرست مطالب

۱۹	 مقدمه
۲۱	 فصل اول: آشنایی با سازمان و تشکیلات قوه قضائیه
۲۱	 رئیس قوه قضائیه
۲۲	 وزیر دادگستری
۲۲	 ساختار سازمان‌ها و تشکیلات قوه قضائیه
۲۳	 دادگستری
۲۳	 الف. دادسرا
۲۴	 ب. محاکم و دادگاه‌ها
۲۴	 ۱. محاکم تالی
۲۴	 ۱-۱. محاکم عمومی
۲۴	 الف. دادگاه عمومی جزایی (کیفری)
۲۵	 ب. دادگاه‌های عمومی حقوقی
۲۵	 ۱-۲. محاکم اختصاصی
۲۶	 ۲. محاکم عالی
۲۶	 ۲-۱. دیوان عالی کشور
۲۶	 ۲-۲. دیوان عدالت اداری
۲۷	 ۲-۳. دادگاه‌های تجدیدنظر
۲۷	 ۲-۴. دادگاه عالی انتظامی قضات
۲۹	 چارت تشکیلات قوه قضائیه
۳۱	 فصل دوم: نهاد دادسرا
۳۲	 مبحث اول: دادسرای عمومی
۳۴	 مبحث دوم: دادسرای اختصاصی
۳۴	 ۱. دادسرای نظامی
۳۶	 ۲. دادسرای ویژه روحانیت
۳۷	 ۳. دادسرای دیوان عالی کشور

۳۷	۴. دادسرای انتظامی قضات.....
۳۸	دادگاه عالی انتظامی قضات.....
۳۹	۵. دادسرای کارکنان دولت.....
۴۳	فصل سوم: مقامات دادسرا و وظایف و اختیارات آنان.....
۴۳	مبحث اول: وظایف و اختیارات دادستان.....
۴۴	الف. وظایف قضایی دادستان.....
۴۶	۱. اظهارنظر نسبت به قرارهای بازداشت بازپرس.....
۴۷	۲. حضور دادستان در دادگاه جزایی اعم از بدوی و تجدیدنظر.....
۴۷	۳. اجرای احکام جزایی.....
۴۷	ب. وظایف اداری دادستان.....
۴۸	مبحث دوم: دادیار.....
۴۹	عدم استقلال دادیار و لزوم تبعیت وی از دادستان.....
۴۹	مبحث سوم: وظایف و اختیارات بازپرس و حدود آن.....
۵۰	نحوه اقدام بازپرس در رسیدگی تحقیقاتی.....
۵۱	الف. نیاز بازپرس به اظهارنظر دادستان.....
۵۱	ب. موارد مخالفت بازپرس با نظر دادستان.....
۵۲	ج. موارد تبعیت بازپرس از دادستان.....
۵۲	۱. تقاضای تکمیل تحقیقات توسط دادستان.....
۵۳	۲. ارجاع بعضی از تحقیقات پرونده‌های غیرمهم.....
۵۵	فصل چهارم: ضابطان دادگستری.....
۵۵	گفتار اول: انواع ضابطان دادگستری.....
۵۸	ضابطین خاص نظامی.....
۵۹	گفتار دوم. انواع جرایم از لحاظ رؤیت‌پذیری.....
۵۹	۱. تعریف جرم مشهود و غیرمشهود.....
۶۱	۲. مصادیق جرم مشهود در آیین دادرسی کیفری ایران.....
۶۳	فصل پنجم: مراحل رسیدگی به پرونده‌های قضایی (کیفری).....
۶۳	مبحث اول: تعقیب جرایم و به جریان انداختن پرونده‌های کیفری (قضایی).....
۶۴	الف. شکایت شاکی.....
۶۵	بند اول. تفاوت شایت کیفری با شکایت حقوقی.....
۶۶	بند دوم. انواع شاکی.....
۶۶	۱. شکایت توسط شخص حقیقی یا شاکی حقیقی.....
۶۷	۲. شکایت توسط شخص حقوقی یا شاکی حقوقی.....
۶۸	بند سوم: تفکیک جرائم قابل گذشت از جرائم غیرقابل گذشت.....
۶۸	۱. جرایم تعزیری قابل گذشت مندرج در کتاب دیات.....
۶۸	۲. جرایم قابل گذشت در فصل حد قذف.....

۶۹	۳. جرایم تعزیری مندرج در کتاب تعزیرات قانون مجازات اسلامی
۶۹	۴. جرایمی که به موجب قوانین خاص قابل گذشت هستند
۶۹	بند چهارم. تأثیر گذشت شاکی در جرایم قابل گذشت و جرایم غیر قابل گذشت
۷۰	بند پنجم: تنظیم شکوائیه (مرجوعه)
۷۲	نمونه شکوائیه
۷۳	ب. اعلام و اخبار ضابطان دادگستری، مقامات رسمی یا اشخاص موثق و مطمئن
۷۴	صورت مجلس دستگیری سارق
۷۵	نمونه صورت مجلس
۷۶	صورت مجلس کشف سلاح و مهمات
۷۷	پ. وقوع جرم مشهود در برابر دادستان یا بازپرس
۷۷	ت. اظهار و اقوار متهم
۷۷	ث. اطلاع دادستان از وقوع جرم به طرق قانونی دیگر
۷۷	مبحث دوم: تحقیقات مقدماتی در پرونده‌های کیفری (قضایی)
۷۸	گفتار اول: تحقیق از شاکی
۸۱	نمونه برگ تحقیق از شاکی در مراجع انتظامی
۸۲	نمونه برگ تحقیق از شاکی (در مراجع قضایی)
۸۳	گفتار دوم: تحقیق از متهم
۸۳	بند اول: احضار متهم و جلب متهم
۸۳	۱. احضار متهم
۸۵	نمونه برگ احضار متهم در مراجع انتظامی
۸۶	تکلیف متهم در خصوص احضار وی
۸۷	۲. جلب متهم پس از احضار
۸۷	۱-۲. جلب سیار متهم
۸۸	۲-۲. جلب بدون احضار
۸۸	۲-۳. تکلیف ضابطان و بازپرس بعد از جلب متهم
۹۱	۲-۴. بازرسی بدنی و بازبینی بدنی پس از جلب متهم
۹۴	نمونه صورت جلسه بازرسی بدنی از متهم
۹۵	صورت مجلس بازبینی بدنی
۹۶	نمونه صورت جلسه بازبینی بدنی از متهم
۹۷	صورت مجلس بازرسی بدنی
۹۸	بند دوم: نکات مهم در مورد بازجویی از متهم
۱۰۲	نمونه برگ تحقیق از متهم (در مراجع انتظامی)
۱۰۳	نمونه برگ تحقیق از متهم (در مرجع قضایی)
۱۰۴	گفتار سوم: تحقیق از شاهد و مطلعین
۱۰۵	نکات مهم در تحقیق از شهود و مطلعین

۱۰۷.....	نمونه برگ تحقیق از شاهد و مطلع (در مرجع انتظامی).....
۱۰۸.....	نمونه برگ تحقیق از شاهد و مطلع (در مرجع قضایی).....
۱۰۹.....	گفتار چهارم: معاینه و تحقیقات محل.....
۱۰۹.....	نکات مهم در معاینه محل و تحقیقات محلی.....
۱۱۱.....	صورتمجلس تحقیقات محلی.....
۱۱۲.....	صورتمجلس معاینه محلی.....
۱۱۳.....	صورتمجلس بررسی صحنه سرقت منزل.....
۱۱۴.....	گفتار پنجم: بازرسی اماکن، منازل و اشیاء.....
۱۱۵.....	بند اول: ابعاد تفتیش و بازرسی.....
۱۱۵.....	۱. بازرسی اماکن و منازل.....
۱۱۶.....	بازرسی از منزل و محل کار مقامات خاص.....
۱۱۷.....	۲. بازرسی اشیاء.....
۱۱۷.....	متن رأی هیئت عمومی دیوان عدالت اداری.....
۱۱۹.....	رأی هیئت عمومی.....
۱۲۰.....	۳. بازرسی و تفتیش مراسلات پستی.....
۱۲۰.....	۴. بازرسی و کنترل تلفن افراد.....
۱۲۱.....	۵. بازرسی و کنترل حساب‌های بانکی.....
۱۲۱.....	بند دوم. نکات مهم در تفتیش و بازرسی از اماکن، منازل و اشیاء.....
۱۲۲.....	صورتمجلس کشف مواد مخدر در بازرسی از منزل.....
۱۲۴.....	گفتار ششم: اخذ نظر کارشناس.....
۱۲۷.....	مبحث سوم: ختم تحقیقات مقدماتی در پرونده‌های کیفری (قضایی).....
۱۳۰.....	مراحل رسیدگی به پرونده‌های قضایی در دادسرا.....
۱۳۱.....	نمونه‌هایی از گزارش نهایی (برگرفته از کتاب آقای دکتر محمد بارانی).....
۱۳۵.....	فصل ششم: تصمیمات و دستورهای دادسرا
۱۳۵.....	قرار، تعریف و انواع آن.....
۱۳۵.....	تفاوت حکم و قرار.....
۱۳۶.....	انواع قرار.....
۱۳۷.....	مبحث اول: قرارهای مقدماتی یا اعدادی.....
۱۳۸.....	گفتار اول: قرارهای تأمین و نظارت قضایی.....
۱۳۸.....	الف. انواع قرارهای تأمین کیفری.....
۱۳۸.....	هدف قرارهای تأمین کیفری.....
۱۳۹.....	۱. قرار التزام به حضور با قول شرف.....
۱۳۹.....	۲. قرار التزام به حضور با تعیین وجه التزام.....
۱۳۹.....	۳. التزام به عدم خروج از حوزه قضایی با قول شرف.....
۱۴۰.....	۴. التزام به عدم خروج از حوزه قضایی با تعیین وجه التزام.....

۵. التزام به معرفی نوبه‌ای خود به صورت هفتگی یا ماهانه به مرجع قضایی یا انتظامی با تعیین وجه التزام.....	۱۴۰
۶. التزام با ارائه گواهی کسر از حقوق.....	۱۴۰
۷. التزام به عدم خروج از منزل یا محل اقامت از طریق نظارت با تجهیزات الکترونیکی.....	۱۴۱
۸. قرار كفالت.....	۱۴۱
۹. قرار اخذ وثیقه اعم از وجه نقد، ضمانت‌نامه بانکی، مال منقول یا غیرمنقول.....	۱۴۳
۱۰. قرار بازداشت موقت.....	۱۴۴
موارد صدور قرار بازداشت موقت.....	۱۴۴
شرایط صدور قرار بازداشت موقت.....	۱۴۶
مدت بازداشت موقت.....	۱۴۶
خسارت ایام بازداشت.....	۱۴۶
نمونه قرارهای تأمین کیفری (قرار كفالت و وثیقه).....	۱۴۸
نمونه قرار قبولی وثیقه.....	۱۴۹
نمونه قرار قبولی كفالت.....	۱۵۰
ب. قرار نظارت قضایی.....	۱۵۱
قرار نظارت قضایی منع خروج از کشور.....	۱۵۱
گفتار دوم: سایر قرارهای اعدادی.....	۱۵۲
۱. قرار منع خروج از کشور.....	۱۵۲
۲. قرار منع از نگهداری سلاح.....	۱۵۳
۳. قرار رسیدگی.....	۱۵۳
۴. قرار عدم صلاحیت.....	۱۵۳
۵. قرار نیابت قضایی.....	۱۵۴
۶. قرار اناطه.....	۱۵۴
۷. قرار رد درخواست مطالعه پرونده توسط شاکی.....	۱۵۴
۸. قرار عدم دسترسی متهم به پرونده.....	۱۵۵
۹. قرار تحقیقات محلی یا معاینه محل.....	۱۵۵
۱۰. قرار تفتیش و بازرسی منزل.....	۱۵۵
۱۱. قرار توقیف مراسلات.....	۱۵۶
۱۲. قرار ارجاع امر به کارشناس و قرار رد کارشناس.....	۱۵۷
۱۳. قرار رفع نقص نظریه کارشناسی.....	۱۵۷
۱۴. قرار قبولی وثیقه یا كفالت.....	۱۵۸
۱۵. قرار اخذ وجه التزام، وجه الكفاله یا ضبط وثیقه.....	۱۵۸
۱۶. قرار آزادی یا رفع بازداشت متهم.....	۱۵۸
۱۷. قرار رد درخواست فكك یا تبدیل قرار بازداشت.....	۱۵۹
۱۸. قرار رسیدگی غیابی.....	۱۵۹

۱۶۰	۱۹. قرار تأمین خواسته.....
۱۶۰	مبحث دوم: قرارهای نهایی.....
۱۶۱	تعداد قرارهای نهایی.....
۱۶۲	الف. قرار منع تعقیب.....
۱۶۲	موارد صدور قرار منع تعقیب.....
۱۶۲	بند اول: عمل انتسابی به متهم جرم نباشد.....
۱۶۳	بند دوم: فقد دلیل یا فقدان دلایل کافی در انتساب اتهام.....
۱۶۳	بند سوم: فقدان دلیل قانونی.....
۱۶۴	اقدامات ضروری پس از صدور قرار منع تعقیب.....
۱۶۴	نظر دادستان در مورد قرار منع تعقیب.....
۱۶۵	بند اول: مخالفت دادستان با قرار منع تعقیب.....
۱۶۵	بند دوم: مخالفت دادستان با قرار منع تعقیب.....
۱۶۵	نحوه اقدام دادگاه در حل اختلاف.....
۱۶۵	الف. دادگاه نظر دادستان را می‌پذیرد.....
۱۶۶	ب. دادگاه نظر بازپرس را می‌پذیرد.....
۱۶۶	اعتراض به قرار منع تعقیب.....
۱۶۶	تصمیم دادگاه صالح و تکلیف دادسرا بعد از اعتراض.....
۱۶۶	بند اول: تأیید قرار منع تعقیب.....
۱۶۷	بند دوم: نقض قرار منع تعقیب.....
۱۶۷	بند سوم: نقص تحقیقات مقدماتی.....
۱۶۸	شمولیت اعتبار امر مختومه نسبت به قرار منع تعقیب.....
۱۶۹	نتیجه.....
۱۷۰	نمونه قرار منع تعقیب.....
۱۷۱	ب. قرار موقوفی تعقیب.....
۱۷۲	نمونه قرار موقوفی تعقیب.....
۱۷۳	پ. قرار جلب به دادرسی (یا قرار مجرمیت).....
۱۷۳	چند نکته.....
۱۷۴	نمونه قرار جلب به دادرسی (یا قرار مجرمیت).....
۱۷۵	ت. قرار ترک تعقیب.....
۱۷۵	ث. قرار بایگانی پرونده.....
۱۷۶	ج. قرار تعلیق تعقیب.....
۱۷۷	ح. قرار توقف تحقیقات.....
۱۷۹	فصل هفتم: صلاحیت کیفری و انواع دادگاه‌های کیفری
۱۷۹	مبحث اول: صلاحیت کیفری و انواع آن.....
۱۸۰	گفتار اول: انواع صلاحیت.....

۱۸۱	تعریف صلاحیت ذاتی
۱۸۴	نمونه‌ای از قرارهای عدم صلاحیت
۱۸۴	قرار عدم صلاحیت به اعتبار صلاحیت هیئت تشخیص و حل اختلاف کار راجع به دستمزد
۱۸۴	نمونه قرار عدم صلاحیت محلی
۱۸۵	بند اول: مستثنیات قواعد صلاحیت محلی
۱۸۵	۱. احاله
۱۸۶	۲. نیابت قضایی
۱۸۷	نمونه نیابت قضایی
۱۸۷	ج. صلاحیت شخصی
۱۸۸	مبحث دوم: انواع دادگاه‌های کیفری
۱۸۸	الف. دادگاه کیفری دو
۱۸۸	ب. دادگاه کیفری یک
۱۸۹	نکته مهم
۱۸۹	دادگاه کیفری یک و دو مرکز استان
۱۹۰	دادگاه کیفری یک و دو تهران
۱۹۱	پ. دادگاه انقلاب
۱۹۱	ت. دادگاه اطفال و نوجوانان
۱۹۲	ث. دادگاه نظامی
۱۹۵	فصل هشتم: رسیدگی در دادگاه‌های کیفری
۱۹۶	مبحث اول: موارد شروع به رسیدگی در دادگاه‌های کیفری
۱۹۶	الف. کیفرخواست دادستان
۱۹۷	ب. قرار جلب به دادرسی توسط دادگاه
۱۹۷	ج. ادعای شفاهی دادستان (کیفرخواست شفاهی)
۱۹۸	مبحث دوم: اعتراض به آرا
۱۹۹	الف. طرق عادی اعتراض به احکام کیفری
۱۹۹	۱. تجدیدنظرخواهی
۲۰۰	۲. واخواهی
۲۰۰	۳. فرجام‌خواهی
۲۰۱	ب. طریق فوق‌العاده اعتراض به احکام کیفری
۲۰۱	۱. اعاده دادرسی طبق ماده ۴۷۴ ق.آ.د. کیفری
۲۰۲	۲. اعاده دادرسی از احکام خلاف شرع بین
۲۰۳	۱-۲. اعاده دادرسی از احکام خلاف شرع بین توسط رئیس قوه قضائیه
۲۰۳	۲-۲. اعاده دادرسی از احکام خلاف شرع بین توسط سایر مقامات قضایی
۲۰۵	فصل نهم: جرایم ضابطان دادگستری و محاکم صالح به رسیدگی به جرایم آنان
۲۰۵	مبحث اول: جرایم عمومی

۲۰۵	الف. جعل اسناد
۲۰۶	۱. انواع جعل
۲۰۶	۱-۱. جعل مادی و معنوی
۲۰۷	۲. مصادیق جرم جعل مادی و معنوی
۲۰۷	بند اول: مصادیق جرم جعل مادی (ماده ۵۲۳ قانون مجازات اسلامی)
۲۰۷	۱. ساختن نوشته یا سند
۲۰۷	۲. ساختن مهر و امضای اشخاص
۲۰۷	۳. خراشیدن، تراشیدن یا قلم بردن یا الحاق
۲۰۸	۴. محو یا اثبات یا سیاه کردن
۲۰۸	۵. تقدیم یا تأخیر تاریخ سند نسبت به تاریخ حقیقی
۲۰۸	۶. التصاق نوشته‌ای به نوشته دیگر
۲۰۸	۷. به کار بردن مهر دیگری بدون اجازه صاحب آن
۲۰۹	بند دوم: مصادیق جعل معنوی
۲۰۹	۱. تحریف در موضوع، مفاد قرارداد، نوشته و سند
۲۰۹	۲. تغییر اسمی اشخاص
۲۰۹	۳. امر باطلی را صحیح و ما صحیح را باطل جلوه دادن
۲۰۹	۴. چیزی را که بدان اقرار نشده، اقرار شده جلوه دادن
۲۰۹	۳. جعل خاص
۲۱۰	ب. توقیف یا اخفای غیرقانونی
۲۱۱	بند اول: تعاریف حبس، توقیف و مخفی کردن
۲۱۲	بند دوم: تفاوت میان حبس و توقیف و مخفی کردن
۲۱۲	بند سوم: مجازات توقیف و حبس غیرقانونی
۲۱۲	رشوه و مجازات آن در نظام کیفری ایران
۲۱۴	بند اول: رشا و ارتشا در قوانین ایران
۲۱۴	۱. مصادیق رشوه
۲۱۵	۲. مجازات راشی (رشوه‌دهنده) و مرتشی (رشوه‌گیرنده)
۲۱۵	مجازات اخذ رشوه توسط کارمندان دولت
۲۱۶	مجازات دریافت رشوه توسط افراد خاص
۲۱۶	۱. مجازات اخذ رشوه توسط داوران، ممیزان و کارشناسان
۲۱۶	۲. مجازات اخذ رشوه توسط حکام محاکم
۲۱۷	بند دوم: رشوه در نیروهای مسلح
۲۱۸	ت. اعمال نفوذ غیرحق، کارچاق‌کنی یا دلالتی
۲۲۰	ث. اخذ اقرار به عتف و شکنجه
۲۲۰	ممنوعیت شکنجه
۲۲۱	مرتکب جرم

۲۲۲	مجازات شکنجه
۲۲۳	ج. خیانت در امانت
۲۲۳	مصادیق جرم خیانت در امانت
۲۲۳	۱. استعمال
۲۲۳	۲. تصاحب
۲۲۴	۳. اتلاف
۲۲۴	مجازات خیانت در امانت
۲۲۵	مبحث دوم: جرایم اختصاصی ضابطان
۲۲۵	۱. عدم اجرا و مکتوب نکردن دستور شفاهی مقام قضایی
۲۲۵	۲. عدم اجرای دستور مقام قضایی
۲۲۵	۳. عدم قبول شکایت شفاهی و کتبی شاکی
۲۲۶	۴. عدم اطلاع به شاکی در خصوص حق درخواست جبران خسارت
۲۲۶	۵. عدم ذکر اظهارات شاکی در مورد ضرر و زیان وارده
۲۲۶	۶. افشای اطلاعات مربوط به هویت و محل اقامت بزه‌دیده، شهود و مطلعان
۲۲۷	۷. اخذ تأمین کیفری از متهم
۲۲۷	۸. بازجویی و تحقیقات از زنان و افراد نابالغ توسط ضابط مرد
۲۲۷	۹. عدم اعلام مشخصات فرد تحت نظر به دادسرا
۲۲۸	۱۰. عدم اجازه به پزشک جهت معاینه متهم تحت نظر
۲۲۸	۱۱. عدم تفهیم حقوق متهم به وی
۲۲۸	۱۲. عدم ذکر اظهارات شخص تحت نظر، علت تحت نظر بودن، تاریخ و ساعت آغاز آن در صورت مجلس
۲۲۸	۱۳. ورود بدون مجوز به منازل و اماکن
۲۲۹	۱۴. عدم شماره گذاری اوراق پرونده
۲۲۹	۱۵. عدم تنظیم صورت مجلس در خصوص تفتیش و بازرسی
۲۲۹	۱۶. مسامحه و سهل انگاری منجر به فرار متهم یا زندانی
۲۳۰	۱۷. فراری دادن متهم یا زندانی
۲۳۰	۱۸. اهمال در دستگیری متهم
۲۳۱	۱۹. عدم استماع شکایت شخص محبوس
۲۳۱	۲۰. پذیرش بازداشتی بدون برگ بازداشت
۲۳۱	۲۱. امتناع از تسلیم کردن زندانی به مقامات صالح قضایی یا امتناع از ارائه دفاتر خود به اشخاص مزبور
۲۳۱	مبحث سوم: محاکم صالح به رسیدگی به جرایم ضابطان
۲۳۵	ضمایم
۲۳۵	ترتیب اوراق مشکله پرونده‌های کیفری (قضایی)
۲۳۵	صورت مجلس کشف کالای قاچاق (تلفن همراه)

۲۴۰	 صورت مجلس تحقیقات محلی
۲۴۱	 گزارش نهایی
۲۴۷	 مواد مرتبط با وظایف ضابطین دادگستری (از قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۴)
۲۴۷	 دعوای عمومی و دعوای خصوصی
۲۴۸	 بخش دوم: کشف جرم و تحقیقات مقدماتی
۲۴۸	 فصل اول: دادرسی و حدود صلاحیت آن
۲۴۸	 فصل دوم: ضابطان دادگستری و تکالیف آنان
۲۵۴	 فصل سوم: وظایف و اختیارات دادستان
۲۵۷	 فصل چهارم: وظایف و اختیارات بازپرس
۲۵۷	 مبحث اول: اختیارات بازپرس و حدود آن
۲۶۰	 مبحث دوم: صلاحیت بازپرس
۲۶۱	 فصل پنجم: معاینه محل، تحقیق محلی، بازرسی و کارشناسی
۲۶۷	 فصل ششم: احضار و تحقیق از متهم، شهود و مطلعان
۲۶۷	 مبحث اول: احضار، جلب و تحقیق از متهم
۲۷۲	 مبحث دوم: احضار و تحقیق از شهود و مطلعان
۲۷۳	 فصل نهم: تحقیقات مقدماتی جرایم اطفال و نوجوانان
۲۷۳	 بخش پنجم: اجرای احکام کیفری و اقدامات تأمینی و تربیتی
۲۷۳	 فصل اول: کلیات
۲۷۷	 منابع

مقدمه

رسیدگی به پرونده‌های کیفری (قضایی) در دو مرحله انجام می‌گیرد: مرحله تحقیقات مقدماتی و مرحله دادرسی و صدور حکم. تحقیقات مقدماتی را که به نوعی می‌توان در مقابل تحقیقات نهایی قرار داد، عبارت است از مجموعه اقدامات و تحقیقاتی که از سوی ضابطین دادگستری رأساً یا به دستور و حسب ارجاع مقامات قضایی و یا از سوی بازپرسان دادستان‌ها یا دادرسان تحقیق به منظور کشف، تسجیل و تمهید دلایل با توجه به اصل برائت صورت می‌گیرد و هدف اصلی آن آماده‌سازی پرونده و تسهیل و تسریع رسیدگی در دادگاه است.^۱

در تشکیل پرونده کیفری، عوامل متعددی دخالت دارند که از مهم‌ترین آنها، ضابطین دادگستری است. آنچه مسلم است اینکه اولین برخورد مقامات قانونی با جرایم ارتكابی، توسط ضابطین صورت می‌پذیرد و به عقیده متخصصان علوم جرم‌یابی، چنانچه این برخورد اولیه، نوام با دقت، هوشیاری، نکته‌سنجی و ارتباط منظم وقایع نباشد، سنگ بنای اولیه پرونده کیفری، کج نهاده خواهد شد و قاضی نیز که مدارک مکتوب در پرونده، بیشترین ادله او برای تصمیم‌گیری است، به سبب سستی دلایل و مدارک جمع‌آوری شده، از صدور رأی متناسب عاجز مانده و در این رهگذر، اهداف مجازات که عبارت است از تنبیه مقصر، ارعاب سایرین، تشفی خاطر مجنی‌علیه و سایر امور، حاصل نمی‌شود و نتیجه آن، تجرّی مجرمین و یأس و دل‌سردی مردم نسبت به دستگاه‌های انتظامی و قضایی خواهد بود که اثر مستقیمی بر افکار مردم نسبت به حکومت خواهد داشت.^۲

۱. آشوری، محمد، آیین دادرسی کیفری (جلد دوم)، تهران، انتشارات سمت، بهار ۱۳۸۸، ص ۱۶.

۲. مهابادی، علی اصغر، مقاله ضابطین دادگستری در قوانین کیفری ایران، مندرج در سایت:

«ضابطین دادگستری» به دلیل وظایف حساسی که بر عهده آنان گذاشته شده است، از اهمیت خاصی برخوردارند و به همین دلیل، قانون‌گذار طی مباحث اولیه قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲، به موضوع ضابطین و وظایف آنان پرداخته است. شناخت حقوق و تکالیف این دسته از مأمورین که در شکل‌گیری پرونده کیفری، به‌ویژه در مراحل اولیه و تحقیقات مقدماتی، مؤثرند، در نحوه قضاوت مراجع درباره عملکرد آنان، نقش بسیار دارد.

در این کتاب برآنیم تا با رویکردی کاربردی و اجرایی و به دور از مباحث صرف تئوریک و نظری، اهم مباحث مربوط به مراحل مختلف رسیدگی کیفری و تشکیل پرونده‌های کیفری در دادسراها و دادگاه‌ها براساس قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ و مقررات و قوانین حاکم بر آن را مورد بحث و بررسی قرار دهیم. کتاب حاضر براساس سرفصل مصوب وزارت علوم و تحقیقات و فناوری و به ارزش علمی ۲ واحد برای دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی و آموزشکده‌های پلیس به رشته تحریر آمده و درعین حال برای ضابطان دادگستری و افسران پلیس شاغل در کلاتری، پلیس آگاهی، پلیس امنیت و اطلاعات، پلیس مبارزه با مواد مخدر و سایر ضابطان خاص دادگستری از قبیل حراست و بازرسی ادارات و سازمان‌ها و ارگان‌های دولتی نیز قابل استفاده و مفید فایده خواهد بود. امید است مورد استفاده عزیزان و خوانندگان محترم قرار گیرد. هرگونه نظر و انتقاد نسبت به مطالب و محتویات کتاب را به روی دو دیده نهاده و ضمن ارج نهادن، آن را برای پیشرفت و ارتقای غنای علمی کتاب مفید و ضروری می‌دانیم. درخاتمه جا دارد از زحمات جناب آقای دکتر خرسند، مدیریت محترم انتشارات خرسندی و همکاران ایشان که فرصت انتشار کتاب را فراهم آورده و زحمات زیادی را متقبل شدند، کمال تشکر و سپاسگزاری را به جای آوریم.

مؤلفین

مهرماه ۱۳۹۳